

XII З'їзд Українського географічного товариства

Черговий, XII з'їзд Українського географічного товариства відбувся 17-21 травня 2016 р. у м. Вінниця на базі Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського під гаслом **«Українська географія: сучасні виклики»**.

У роботі з'їзду взяли участь 124 делегати з 143 обраних, а також понад 110 гостей з усіх регіонів України, серед яких - 58 докторів наук. На з'їзді були представлені Вінницький, Волинський, Закарпатський, Івано-Франківський, Київський, Кіровоградський, Криворізький, Луганський, Львівський, Одеський, Олександрійський, Полтавський, Рівненський, Сумський, Тернопільський, Уманський, Харківський, Херсонський, Чернівецький та Чернігівський відділи Товариства.

Зі звітною доповіддю про роботу Товариства виступив його президент, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор економічних наук, професор Я.Б. Олійник.

На пленарному засіданні було заслухано 9 наукових доповідей з найактуальніших проблем сучасної географії:

- «Міждисциплінарність та інновації у сучасних географічних дослідженнях» (акад. НАНУ Руденко Л.Г.),
- «Методологічні трансформації предметної області вітчизняної географії» (проф. Топчієв О.Г.),
- «Географічна освіта в контексті міжнародних хартій і декларацій» (чл.-кор. НАПНУ Шищенко П.Г., доц. Муніч Н.В., проф. Дмитрук О.Ю.),
- «Формування нових наукових дисциплін на перетині суспільної географії і суміжних наук» (проф. Петлін В.М.),
- «Вінничина: природа та господарство» (проф. Денисик Г.І., доц. Гудзевич А.),
- «Наукознавче змістовне збагачення географії, інших наук та освітніх дисциплін» (проф. Пашенко В.М.),
- «Гідроекологічна оцінка та прогноз енергетичного потенціалу річок Українських Карпат» (проф. Ободовський О.Г.),
- «Географія як теоретична основа аграрної науки та освіти» (доц. Кисельов Ю.О.),
- «Адміністративно-територіальна реформа в Україні: особливості реалізації, перші результати, місія суспільної географії» (проф. Барановський М.О.).

У рамках з'їзду працювало 5 секцій: «Методологічні проблеми географічної науки»; «Роль географії у вирішенні проблем регіонального розвитку»; «Сучасні методи та технології географічних досліджень»; «Інноваційні точки росту географії»; «Географічна освіта в Україні: проблеми та перспективи».

Було проведено також круглий стіл «Географічна освіта та наука в Україні».

XII з'їзд Українського географічного товариства прийняв Ухвалу з'їзду, в якій відзначив, що за звітний період Вченою радою, її Президією, комісіями та відділами Товариства проведено вагомую роботу з виконання рішень попереднього з'їзду Товариства для розв'язання актуальних проблем географічної науки та освіти, формування наукових географічних засад вирішення важливих завдань суспільного розвитку, зокрема у сфері територіальної організації суспільного життя, формування та реалізації державної регіональної політики, проведення комплексних досліджень природних процесів та явищ, регіонів країни, їх умов і ресурсів, розвитку геоінформаційних систем та інфраструктури просторових даних, для утвердження авторитету та посилення ролі географії в усіх сферах життя.

Розширилось міжнародне співробітництво Товариства, укладено договори про співробітництво з низкою зарубіжних географічних товариств, забезпечено участь українських географів у чергових Міжнародних географічних конгресах у м. Туніс (Туніс, 2008) та м. Кельн (Німеччина, 2012), інших міжнародних заходах та проектах.

Особливе позитивне значення для географічної громадськості має видання книги спогадів про багаторічного Президента Українського географічного товариства члена-кореспондента Національної академії наук України, доктора географічних наук, професора О.М. Маринича.

У прийнятій *ухвалі*:

З'їзд одностайно заявив про неприйнятність та крайню шкідливість для майбутнього держави виключення Кабінетом Міністрів України географії з переліку галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та ухвалив відповідне Звернення до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України з пропозицією негайно переглянути це рішення, забезпечити внесення географії до відповідного переліку як окремої галузі знань.

Також визначено основні актуальні проблеми, на вирішення яких мають бути спрямовані зусилля УГТ. Серед них:

- подальший розвиток теорії та методології географії, уточнення об'єкту, предмету її дослідження, місця в системі наук, серед освітніх дисциплін, ролі у розв'язанні найважливіших проблем суспільного розвитку, забезпечення посилення фундаментальності географічної освіти з урахуванням актуальних сучасних та прогнозованих суспільних проблем та потреб;
- географічний аспект реалізації геополітичних інтересів України, забезпечення її територіальної цілісності, сталого (збалансованого) розвитку, удосконалення системи адміністративно-територіального устрою, підвищення ефективності державної регіональної політики;
- фундаментальні та прикладні дослідження глобальних, регіональних та локальних природних процесів і явищ, їх динаміки під дією антропогенних факторів, удосконалення наукових засад збереження та використання природних ресурсів, засобів запобігання розвитку несприятливих природних процесів та явищ, розвиток системи моніторингу довкілля, нормування та стандартизації, стратегічної екологічної оцінки, екологічного аудиту, інших сучасних процедур геоecологічного менеджменту;
- посилення уваги до розвитку країнознавства та краєзнавства;
- підготовка та видання термінологічних географічних словників;
- розроблення з урахуванням міжнародного досвіду та сучасних суспільних потреб наукових засад удосконалення системи географічної освіти в Україні на усіх освітніх рівнях, забезпечення інтеграції географічних дисциплін до навчальних програм та планів з підготовки фахівців для різних сфер діяльності.

З'їзд також ухвалив Статут Товариства в новій редакції (доповідач - віце-президент Товариства В.І. Олещенко); прийняв постанови про розмір внесків та про порядок розпорядження коштами та майном Товариства.

Президентом Українського географічного товариства на новий термін з'їзд обрав члена-кореспондента Національної академії педагогічних наук України, доктора економічних наук, професора Я.Б. Олійника.

Почесними членами Товариства обрано: Я.М. Біланчина (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова), Г.І. Денисика (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського), А.І. Доценка (університет «Україна»), Є.П. Качана (Тернопільський національний економічний університет), В.М. Петліна (Львівський національний університет імені Івана Франка), О.О. Світличного (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова), С.М. Степаненка (Одеський державний екологічний університет), Л.П. Царика (Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка).

Завершився з'їзд науковими екскурсіями до Середнього Придністер'я та Середнього Побужжя, під час яких їх учасники мали змогу відвідати регіональний ландшафтний парк «Дністер», Державний історико-культурний заповідник «Буша», а також сплавитися на катамаранах Південним Бугом від Вороб'ївських порогів до с. Печера.

Матеріали з'їзду (близько 400 тез наукових доповідей) опубліковані окремим виданням у 3-х томах, які поширені серед учасників з'їзду, а також розіслані авторам у електронному вигляді.